

ja ära minema. Veidi aja pärast tuleb laps ja kutsub ise koera mängima.

Kui laps tuleb koju ja kutsikas tormab talle uksele või väravale vastu, siis nii julm kui see ka ei tundu, ei tohiks laps kohe hakata kutsikaga tegelema.

Jõemaa tõdeb, et tegu on tõesti raske katsumusega ka lapsele, kes on terve pika koolipäeva oodanud oma koeraga kohtumist. Siis võiks teha mängimisest preemia: enne kui kutsikaga tegelema hakata, laseb laps tal mingi käskluse täita. Kas või kõige lihtsama "Istu!". Kui kutsikas sõna kuulab, siis on mäng juba preemia käsutäitmise eest, mitte koera nõutud hüve andmine. "Lihtsam on koerale õpetada, mida ta tohib teha, kui seda, mida ta ei tohi," lisab Jõemaa. "Koeral on lihtsam aru saada, et ta tohib istuda, kui seda, et ta ei tohi hüpata ja inimeste nägu lakkuda."

Palju probleeme laste ja koertega peredes tekitavad tagaajamismängud, mida laps ei suuda lõpetada. Laps meelitab algul koera ennast taga ajama. Lõpuks on laps väsinud, võib-olla pikali lumehanges, kus erutunud koer teda kapuutsist või varrukast sikutab.

Jõemaa näeb lahendust selles, et kõik olukorrad, kuhu koer ja laps võivad sattuda, peavad enne olema läbi mängitud täiskasvanu osalusel. Täiskasvanu peab koeraga mängima ja mängu konkreetselt lõpetama: jääma seisma nagu kivikuju ja ütleva "Ei!". Kui koer on niiviisi õppinud mängu lõppemisest aru saama, siis suudab ta aru saada ka, kui laps samamoodi mängu lõpetab.

Külmutuskapp kiirgab võimu

Toit on loomariigis kõige suurem hüve ja selle jagaja on peremees. Kui koer ei aktsepteeri last, siis aitab, kui laps hakkab koerale süüa andma. Koer pannakse istuma, laps paneb toidukausi talle ette ja lubab süüa hakata.

Lastel on kiusatus koeraga maitsvaid palukeid jagada. Siin aitab jälle mõne käsu täitmine, nii et maius muutub preemiaks. Lastele tegelikult väga meeldib, kui koer nende käsu peale mõne triki teeb. See on kahekordselt kasulik: trikkide eest saab koera premeerida ja koeraga tegeldes kindlustab laps oma positsiooni koera silmis.

Vahel on nii, et koer võtab lastel toidupala käest ära. Kui koer tuleb ise lapse juurde eesmärgiga toit ära võtta, siis on see märk sügavamatest probleemidest koera ja inimese suhetes. Koer, kes arvab, et võib inimese käest toidu ära võtta, peab ennast inimesest

kõrgemaks. Võib aga olla, et laps lihtsalt möödus lamavast koerast nii lähedalt, et koera arvates kanakoib või võib-olla toodigi temale. Selliseid olukordi tuleks vältida ja mitte lubada lapsel toiduga ringi uidata.

Üks tüüpiline asi, mis lastega peredes (ja mitte ainult) kohe pärast kutsikavõttu esile kerkib, on näksamine. Selle vältimiseks tuleks kutsikaga kätega mitte mängida, vaid ainult mänguasjaga. Kui aga näksamine siiski juhtub, tuleb kõva heleda häälega öelda "Ai!" ja mängimine lõpetada. Nii saab koer selge signaali, et ta käitus valesti.

Nii nagu koeral peaks olema oma pesa, kus teda ei tülitata, peaks kodus olema ka neid ruume, kuhu koer ei tule.

Üks suuremaid probleeme, mida Jõemaa oma töös on kohanud, oli koer, kes ei lubanud lapsel korteris kuhugi minna. Ta pidas ruumi oma territooriumiks ja kontrollis seda. Algas asi aga toidu kontrollist: kui laps lähenes koera toidukausi, siis koer urises ja vanemad keelasid lapsel lähemale minna. Koer tegi järeltule, et toidukausi ümbrus köögis on tema territoorium. Aegamööda ta laiendas seda, kuni hakkas oma territooriumiks pidama tervet korterit.

Lapsed katsuvad koera tihti sellisel viisil, et koer tajub seda rünnakuna. Lapsed on ka väga impulsiivsed, tormates äkitselt ja väga ootamatult kallistama magavat koera. Koer peab lubama ennast katsuda. Lisaks sellele, et siis on võimalik koeral küüsi lõigata,

ta, kõrvu puhastada ja hambaid kontrollida, suudab inimese puudutusega harjunud koer laste "rünnakutega" rahulikult toime tulla.

Beebi on inimese mänguasi!

Kui koeraomanike perre sünnib beebi, võib see tähendada suuri muutusi ka koera elus. Koer ei tohiks seostada oma hüvede kaotamist lapsega. Näiteks kui koer oli harjunud magama pererahva magamistoas, siis tuleks ta sealt pagendada juba mitu kuud enne lapse sündi.

Jõemaa sõnul peab koer aru saama, et ta ei ole igasse inimese tegevusse kaasatud. Üks selline tegevus võiks olla beebi eest hoolitsemine. Koera ei peaks lapsest paaniliselt eemal hoidma, aga ta peab aru saama, et laps on inimese oma ning tema, koer, peab selles olukorras jääma kõrvaltvaatajaks.

Saabuv suvi tähendab paljudele lastele ka tihedamaid külaskäike vanavanemate juurde. Kuidas harjutada koera lastega, keda ta näeb mõne korra aastas? Kui vanavanematel on ketikoer, siis esimene reegel on, et koera territooriumile ei minda. Kui koer on piisavalt sõbralik, et teda lastega kokku lasta, tuleks seda teha väljaspool koera territooriumi ehk ta ketist lahuti lasta.

Võõrast koera ja lapsi tuleks tutvustada samamoodi nagu beebit ja koera: koer näeb last, aga ei osale (esialgu) tegevuses. "Koer peab saama kogemuse, et laps ei puutu temasse," selgitab Jõemaa. Laps ei tohiks esialgu koerast välja teha, minna teda katsuma, temaga mängima.

Oluline on lapse ja koera kokkuvii-misel kordade arv, mitte nende pikkus. Nii võib ühe päeva jooksul kas või 20 korda minna kümneks minutiks õue koera juurde ja seejärel tuppa tagasi. See on tõhusam kui üks kord kaks tundi järjest. Sel viisil kinnistub koeral kogemus, et laps tuli, oli ja lahkus ning midagi halba ei juhtunudki.

ELO ODRES

KATRINA JÕEMAA NELI REEGLIT

Koera soovitud hüvesid kontrollides kontrollid koera

1. Aeg on inimese oma – inimene alustab ja lõpetab tegevused.
2. Toit on inimese oma – inimene otsustab, millal koer süüa saab.
3. Territoorium on inimese oma – inimene otsustab, kuhu koer võib minna.
4. Koer on inimese oma – koer peab lubama end katsuda.